

Esben Lunde Larsen

Sendt til: elula@mfvm.dk

Praksisudvalget har i medfør af § 11, stk. 1, i Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis truffet følgende

AFGØRELSE

Praksisudvalget finder efter en gennemgang af ph.d.-afhandlingen "Frihed for Loke Saavelsom Thor" på baggrund af Det Teologiske Fakultets rapport af 9. december 2015, at der ikke er handlet i strid med reglerne om god videnskabelig praksis i forbindelse med de 19 konstaterede tekstsammenfald.

For så vidt angår forhold 3, finder Praksisudvalget dog, at den anførte passus i ph.d.-afhandlingen burde være gengivet som et ordret citat markeret med anførselstegn og med henvisning til Grethe Bülow-Olsens antologibidrag. Udvalget finder det endvidere kritisabelt, at Grethe Bülow-Olsens antologibidrag ikke er nævnt i ph.d.-afhandlingens litteraturliste. Gengivelsen i ph.d.-afhandlingen er derfor efter sin art egnet til at være i strid med god videnskabelig praksis. Henset til tekstpassagens relativt begrænsede omfang sammenholdt med tekstpassagens almene og ukontroversielle meningsindhold, er det imidlertid udvalgets opfattelse, at der ikke vildledes om egen indsats i en sådan grad, at det er i strid med god videnskabelig praksis.

Baggrund

Praksisudvalget modtog fra Det Teologiske Fakultet den 11. december 2015 din anmodning af 24. november 2015 til universitetet om at udrede verserende rygter om, at der i din ph.d.-afhandling "Frihed for Loke Saavelsom Thor" skulle forekomme både plagiat og selv-plagiat.

Det fremgår af sagsakterne, at fakultetet den 10. december 2015 orienterede

29. MARTS 2016

PRAKSISUDVALGET

NØRREGADE 10

POSTBOKS 2177

1017 KØBENHAVN K

TLF 35322626

DIR 35331036

jon@adm.ku.dk

REF: JON

SAG: 016-0071/15-7000

Sagsnr. oplyses ved henv.

dig om såvel resultatet af den foretagne undersøgelse af din ph.d.-afhandling (fakultetets rapport af 9. december 2015, URKUND-undersøgelse – medtaget som bilag) som sagens oversendelse til Praksisudvalget.

SIDE 2 AF 16

Ved breve af 16. december 2015 bekræftede Praksisudvalget modtagelsen over for både fakultetet og dig.

Den 10. februar d.å. udbad Praksisudvalget sig dine eventuelle bemærkninger. Ved samme lejlighed oplyste udvalget dig om, at det i afgørelsen vil forholde sig til de 19 tekststykker, der er angivet i fakultetets rapport af 9. december 2015, hvor du alene er forfatter til alle teksterne med undtagelse af tekst 1-3 (Grethe Bülow-Olsen) og tekst 19 (Ove Kaj Pedersen).

Du fremsendte dine bemærkninger den 15. februar d.å., og disse er indgået i Praksisudvalgets vurdering af sagen.

Grundet inhabilitet har Praksisudvalgets næstformand, professor Peter Sandøe, og Det Teologiske Fakultets medlem af udvalget, professor Lauge Nielsen, ikke deltaget ved sagens behandling. Det Teologiske Fakultet har ved sagens behandling i stedet været repræsenteret ved professor Jesper Høgenhaven.

Kompetence

Praksisudvalgets kompetence er reguleret i Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis. Du har tidligere modtaget kopi heraf.

Det fremgår af reglernes § 1, stk. 2, at

"Reglerne angår forskning, som er udført eller udføres ved Københavns Universitet, eller som danner grundlag for en grad givet ved Københavns Universitet."

Det fremgår af reglernes § 6, at

*"Udvalget har til opgave at ..
3) afgøre konkrete sager, jf. nærmere kap. 3."*

Af reglernes § 7 (kap. 3) fremgår, at

*"En sag kan rejses for udvalget ved, at ..
4) en person, som ønsker at blive rensat for verserende rygter eller beskyldninger, anmoder udvalget herom."*

Praksisudvalget har således kompetence til at behandle sager om brud på god videnskabelig praksis, der har den ovenfor angivne tilknytning til Københavns Universitet.

Det fremgår endvidere af reglernes § 9, stk. 1, smh. m. § 1, stk. 3, at:

"Hvis sagen angår et forhold, hvori der rejses spørgsmål om uredelighed, skal sagen afvises, da et sådan skal indbringes for et af de statslige uredelighedsudvalg."

Videnskabelig uredelighed er defineret i § 2 i bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 som:

"... Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater."

Praksisudvalgets kompetence er således begrænset til forskning, som indebærer brud på god videnskabelig praksis, der ikke kan anses for at være så alvorlige, at der er tale om videnskabelig uredelighed. Ved en gennemgang af de dokumenter, som Det Teologiske Fakultet har fremsendt til udvalget, finder udvalget, at sagen ikke rejser spørgsmål om videnskabelig uredelighed.

Praksisudvalget har på denne baggrund kompetence til at behandle sagen.

Praksisudvalgets vurdering

Overordnede bemærkninger

Bedømmelsen af, om en given praksis er i overensstemmelse med kravene til god videnskabelig praksis, bygger især på de love og andre offentlige forskrifter, der gælder herom, vedtagelser fra forskningsråd eller andre bevilgende institutioner og fonde samt videnskabsetiske kodekser fastsat af nationale eller internationale videnskabelige selskaber eller andre faglige grupper f.eks. Vancouver-reglerne eller "Uniform Requirements", "European Science Foundation" og "The Singapore Statement on Research Integrity", jf. § 2 i "Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis".

Ved anvendelsen af reglerne om god videnskabelig praksis er det Praksisudvalgets opfattelse, at der skal tages hensyn til de specifikke praksisser, der udvikler sig inden for de enkelte forskningsområder. Dette princip er kodificeret i "Den danske kodeks for integritet i forskning" afs. II, men var også gældende tidligere. Princippet betyder, dels at reglerne om god videnskabelig praksis ikke nødvendigvis skal anvendes på samme måde inden for de enkelte forskningsområder, dels at reglerne er dynamiske i den forstand, at deres indhold kan ændre sig med tiden. For så vidt angår det førstnævnte forhold, mener udvalget, at det inden for visse videnskabsområder som teologi, humaniora og jura typisk er sådan, at det er

selve teksten, der er det centrale intellektuelle produkt. Det er på disse områder ofte sådan, at der ikke primært laves en empirisk undersøgelse eller eksperiment, der sekundært rapporteres i prosa. Det at udrede et ikke-trivielt emne og give det en passende sproglig fremstilling af høj kvalitet, er i disse tilfælde det akademiske kernearbejde.

Om plagiat, selv-plagiat og andre former for gengivelse af forskning

Begrebet ”plagiat” har ikke noget meget fast indhold og bruges indimellem i forskellige betydninger. Kernen i det er dog beskrevet i bl.a. European Science Foundations “The European Code of Conduct for Research Integrity” (afsnit 2.2.4) på følgende måde:

“Plagiarism is the appropriation of another person’s ideas, research results or words without giving appropriate credit.”

En sådan adfærd er skadelig for videnskabens anseelse og troværdighed, fordi den medfører tvivl om identiteten på ophavsmanden til det videnskabelige bidrag og derved giver mulighed for at smykke sig med lånte fjer.

Gengivelse i en forskningspublikation af en tekstpassage m.v., som forfatteren tidligere har anvendt i en anden sammenhæng, benævnes ofte ”selv-plagiat”. ”Selv-plagiat” angiver at være en undergruppe af ”plagiat”, men selv-plagiat er, som det fremgår, ikke omfattet af kernen i den ovenfor nævnte beskrivelse af plagiat og er normalt heller ikke lige så skadelig for videnskabens anseelse og troværdighed som plagiat, da genbruget vedrører egen og ikke andres tekst m.v. og derfor ikke i samme grad er egnet til at vildlede om forfatterens egen indsats og resultater. Desuagtet kan selv-plagiat efter omstændighederne være i strid med reglerne om god videnskabelig praksis. Praksisudvalget bemærker i øvrigt, at selv-plagiat efter omstændighederne kan give anledning til selvstændige overvejelser om dobbeltmerit, som det imidlertid ligger uden for udvalgets kompetence at tage stilling til.

I World Association of Medical Editors’ “Recommendations on Publication Ethics Policies for Medical Journals” er “self-plagiarism” (selv-plagiat) defineret og forklaret på følgende måde:

“Self-plagiarism refers to the practice of an author using portions of their previous writings on the same topic in another of their publications, without specifically citing it formally in quotes. This practice is widespread and sometimes unintentional, as there are only

so many ways to say the same thing on many occasions, particularly when writing the Methods section of an article. Although this usually violates the copyright that has been assigned to the publisher, there is no consensus as to whether this is a form of scientific misconduct, or how many of one's own words one can use before it is truly "plagiarism." Probably for this reason self-plagiarism is not regarded in the same light as plagiarism of the ideas and words of other individuals."

SIDE 5 AF 16

Selvom denne definition og forklaring angår sundhedsvidenskabelig forskning, finder Praksisudvalget, at den repræsenterer et alment synspunkt, som *mutatis mutandis* kan finde anvendelse inden for andre videnskabsområder herunder i den foreliggende sag.

Vurdering af plagiat, selv-plagiat og andre former for gengivelse af forskning

Praksisudvalget finder, at reglerne om god videnskabelig praksis generelt skal fortolkes i lyset af reglernes formål, der i denne sammenhæng navnlig er at sikre mod vildledning om egen indsats og resultater. Dette betyder, at selv ved gengivelse af relativt omfattende dele af egen tidligere publiceret tekst vil der normalt ikke ske vildledning om egen indsats og resultater, og den objektive betingelse (se nærmere s. 6) for, at der foreligger brud på god videnskabelig praksis, vil derfor ikke være opfyldt. Betingelsen vil formentlig kun være opfyldt, hvis gengivelsen af egen tidligere tekst uden kildehenvisning og citationstegn har en vis systematisk karakter, eksempelvis hvis gengivelsen er egnet til at give det indtryk, at den pågældende har en betydeligt større original videnskabelig produktion, end tilfældet i realiteten er. Hvis den uoplyste genbrug af egen tekst indgår i en eksamen/afhandling, der er en del af/skal føre til en akademisk grad, kan der efter omstændighederne foreligge vildledning om omfanget af originalt arbejde. Som nævnt ovenfor bør dette give anledning til selvstændige overvejelser om dobbeltmerit, som det imidlertid ligger uden for udvalgets kompetence at tage stilling til.

Brug af tekst, der er forfattet af andre, i et forskningsarbejde må som nævnt bedømmes væsentlig strengere end genbrug af egen tekst.

På baggrund af reglerne om videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis finder Praksisudvalget, at tekst fra andres forskningsværker, der gengives uden kildeangivelse, skal vurderes ved især følgende. For det første omfanget af teksten: Jo længere en genbrugt tekst er, desto mere alvorligt er forholdet. For det andet originaliteten af indholdet, vurderet i

forhold til forskningsfeltet: Jo mere originalt indholdet er, desto mere alvorligt er uoplyst genbrug. Endelig bør det indgå i vurderingen, om der er tale om en uagtsom eller en groft uagtsom/forsætlig handling.

Som konsekvens af dette er gengivelse af helt korte tekstpassager, der omfatter almindelige udtryk og almindelig kendt indhold, som ikke er afgørende for forskningen, ikke i strid med reglerne om god videnskabelig praksis. Gengivelse af korte tekstpassager, som omfatter andres originale forskningsbidrag, og hvor gengivelsen kan henføres til den pågældende som uagtsom, vil være i strid med reglerne om god videnskabelig praksis. Gengivelse af længere tekstpassager kan også være i strid med reglerne om god videnskabelig praksis, uagtet at indholdet i teksten er almen kendt i forhold til forskningsfeltet.

Hvis genbrug af en tekst enten er meget omfattende, eller vedrører videnskabeligt set afgørende indhold, og hvis forholdet er groft uagtsomt eller udført med forsæt, vil forholdet falde i kategorien for videnskabelig uredelighed.

Uacceptabel videnskabelig praksis forudsætter opfyldelsen af to betingelser. For det første en objektiv betingelse om, at der skal være gengivet en tekstpassage af en vis længde eller med et tilstrækkeligt originalt indhold, og for det andet en subjektiv betingelse vedrørende graden af agtpågivenhed. I forhold til ovennævnte kategorisering adskiller brud på god videnskabelig praksis sig fra videnskabelig uredelighed ved graden af opfyldelse af de to betingelser.

I forhold til vurderingen af brud på god videnskabelig praksis, som er relevant i nærværende sag, vil den objektive betingelse vedrørende tekstpassagens omfang bero dels på en vurdering af tekstens omfang, dels på indholdets karakter. Hvis tekstpassagen beskriver almene forhold, kan der accepteres et større omfang af uoplyst gengivelse, end hvis tekstpassagen udgør en central del af forskningspublikationens ræsonnement og dermed er kendetegnende for publikationens forskningsmæssige originalitet.

I den kvalitative bedømmelse indgår endvidere hensynet til eventuel parafrasering. Omfattende parafrasering kan efter omstændighederne i sig selv udgøre et brud på god videnskabelig praksis, men har forfatteren eksempelvis arbejdet videre med problemstillingen og tilføjet publikationen ny forskningsmæssig værdi, fjerner dette parafrasen fra originalteksten og kan derfor accepteres i videre udstrækning.

Den subjektive betingelse for, at der foreligger brud på god videnskabelig praksis, vedrører graden af agtpågivenhed, og denne betingelse vil være opfyldt, hvis den pågældende ikke har udvist den agtpågivenhed, som må forventes af en fagperson med en tilsvarende baggrund inden for området. Dette adskiller sig fra videnskabelig uredelighed, hvor det kræves, at den pågældende har handlet forsætligt eller groft uagtsomt. Denne forskel i den subjektive betingelse ved henholdsvis brud på god videnskabelig praksis og videnskabelig uredelighed kommer endvidere til udtryk i § 2, stk. 3, i ”Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet” (ordensreglerne), der stiller krav om, at studerende skal efterleve de almindelige principper om god videnskabelig praksis og videnskabelig redelighed.

Om den konkrete sag og de 19 konstaterede tekstsammenfald samt dine kommentarer hertil af 15. februar d.å. bemærker Praksisudvalget herefter følgende.

Du har i dine kommentarer anført, at Københavns Universitet har ændret regler og praksis – ved bl.a. at have indført obligatoriske undervisningsforløb i god videnskabelig praksis for ph.d.-studerende samt ved at have underlagt sig den nationale Code of Conduct, siden du indleverede din ph.d.-afhandling.

Praksisudvalget bemærker, at ph.d.-afhandlingen må bedømmes efter de normer for god videnskabelig praksis m.v., der var gældende på tidspunktet for indleveringen af afhandlingen, hvorfor indførelsen af ”Den danske kodeks for integritet i forskning” og Københavns Universitets tilslutning til denne er uden betydning for udvalgets vurdering af sagen.

Videre bemærker Praksisudvalget, at det, uagtet at der givetvis er sket en udvikling i de tilbud, som universitetet giver de studerende, til alle tider har været de studerendes eget ansvar at sikre, at god videnskabelig skik overholdes. Det følger af universitetets ordensregler, for så vidt angår de ordinære studerende, og gælder så meget desto mere for ph.d.-studerende, der alt andet lige må forventes at være indlevet i normerne for ansvarlig forskningspraksis, for så vidt angår anvendelse af kildehenvisninger og citationstegn ved brug af tekst fra andre forskningsværker.

Endelig bemærker Praksisudvalget, at ukendskab til regler og normer for god videnskabelig praksis ikke fritager for ansvar.

Specialet (forhold 1-6)

Du har i dine kommentarer anført, at det ikke på noget tidspunkt er blevet nævnt i vejledningssamtaler, at der skulle henvises specifikt til specialet, hvilket ærgrer dig i dag, idet det naturligvis ville have været helt uproblematisk at henvise til eget speciale – ikke mindst fordi man i humanistisk og teologisk forskning altid bygger videre på tidligere indvundne indsigter, egne som andres.

Praksisudvalget bemærker, at dette ikke tillægges vægt ved vurderingen af forholdet, idet det som anført er ph.d.-studerendes eget ansvar at sikre, at god videnskabelig skik overholdes. Forelægger ph.d.-studerende konkrete tvivlsspørgsmål eller lignende for deres vejledere, vil vejlederne efter omstændighederne træde til med opklarende vejledning.

De første seks forhold, der er anført i Det Teologiske Fakultets rapport af 9. december 2015, vedrører tekstpassager fra specialet, der er gengivet i ph.d.-afhandlingen. Alle seks forhold giver anledning til at overveje, om gengivelsen i ph.d.-afhandlingen udgør selv-plagiat i strid med reglerne om god videnskabelig praksis. De tre af forholdene (forhold 1-3) vedrører tekstpassager, der i specialet, men ikke i ph.d.-afhandlingen, henviser til et antologibidrag af Grethe Bülow-Olsen, og disse forhold giver endvidere anledning til at overveje, om der i ph.d.-afhandlingen er gengivet tekst m.v. fra Grethe Bülow-Olsens antologibidrag i strid med reglerne om god videnskabelig praksis.

Selv-plagiat

Du har i dine kommentarer anført, at du beklager, at du ikke har fået redegjort for den brug, som du i ph.d.-afhandlingen har gjort af det indledende arbejde med emnet, som du havde foretaget i dit speciale.

Praksisudvalget noterer sig din beklagelse, idet udvalget bemærker, at det ikke er ualmindelig praksis, at et speciale i større eller mindre grad nyttiggøres i en ph.d.-afhandling. I sådanne tilfælde finder Praksisudvalget, at dette bør anføres. Kravene hertil afhænger af, i hvilken udstrækning specialet nyttiggøres. Når det drejer sig om tekst, der vedrører alment kendte forhold, som det er tilfældet i nærværende sag, vil det normalt være overflødigt og unaturligt at henvise til specialet, hver gang der er et vist tekstsammenfald. I sådanne situationer vil det efter omstændighederne række med en henvisning i en samlet fodnote, i forordet eller på anden

måde. Henset til den relativt begrænsede brug af specialet i såvel kvantitativ som kvalitativ henseende, finder udvalget, at den manglende henvisning til specialet ikke i sig selv er i strid med god videnskabelig praksis.

For så vidt angår forhold 1-4 bemærker Praksisudvalget, at der er tale om ganske korte tekstpassager, som uden videre kan karakteriseres som bagateller, der er uproblematisk i forhold til reglerne om god videnskabelig praksis, jf. det ovenfor anførte om selv-plagiat.

For så vidt angår forhold 5-6, bemærker Praksisudvalget, at de indeholder noget længere tekstsammenfald, men de indeholder til gengæld ret omfattende citater fra andre kilder, som er behørigt angivet, og de kan derfor på samme måde uden videre karakteriseres som bagateller.

Gengivelse af Grethe Bülow-Olsens tekst m.v.

For så vidt angår forhold 1 og 2, har du i dine kommentarer bl.a. anført, at det er en forglemmelse og en fejl, der ærgrer dig, at kilden til de i alt 14 linjer i afhandlingen ikke også anføres i ph.d.-afhandlingen, idet du tidligere har angivet den præcist i dit speciale og naturligvis ikke har haft til hensigt at skjule kilden sidenhen.

Praksisudvalget noterer sig din beklagelse.

Forhold 1

Der kan konstateres en vis lighed mellem teksten i ph.d.-afhandlingen s. 103 og navnlig 5 linjer øverst på s. 105 i Grethe Bülow-Olsens tekst.

Bülow-Olsen henter på sin side begrebet ”dynamisk åbenbaringsforståelse” fra Henning Høirup, Grundtvigs Syn paa Tro og Erkendelse. Modsigelsens Grundsætning som teologisk Aksiom hos Grundtvig, København: Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag 1949. Bülow-Olsen citerer Høirup direkte. Citatet s. 105 er hentet fra Høirup s. 275: ”Lige saa godt

Skriftprincippet harmonerede med et statisk Aabenbaringsbegreb, der laa i 'Kundskabsplanet' og saa 'Aabenbaringen som Kundgørelse, een Gang for alle, lige saa slet stemte det med et Aabenbaringsbegreb, der laa i 'Handlingsplanet' og gennemgribende bestemtes af Troen paa, at Gud aabenbarer sig, handlende, talende sit Skaberord paa ny, i Historien, og – kendeligt – i menigheden, hvis Bekendelse, hvis levende Ord i Forbindelse med Guds aktuelle Frelseshandling derfor maa ses som Kirkegrunden”.

Endvidere parafraserer og citerer Bülow-Olsen her Grundtvigs skrift Kirkens Gienmæle. Den passage, der refereres til, lyder: ”Her hjælper ingen Udflugter, ingen forsættlig Forbigaaelse af Historien, ingen luftig

Henflyttelse til Christendommens Fødsel; thi der er unægtelig født en Christendom paa Jorden, siden der ikke blot ligger en saadan bag os i Historien, men staaer en saadan lyslevende for os, hvor vi høre Troen paa Jesum Christum bekiendes, og Naademidlerne tildeles i hans Navn, saa den Christelige Kirke er en Kiends-Gierning, der ikke lader sig henveire af luftige Drømme, ei lader sig kuldkastrer med en løs Tale, som kun er et Munds-Veir!” (N.F.S. Grundtvig, Kirkens Gienmæle, Nik. Fred. Sev. Grundtvigs Udvalgte Skrifter ved Holger Begtrup, IV, København: Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag 1906, s. 416).

Udtrykket, at kristendommen ikke ligger ”bagud i historien”, er med andre ord et næsten-citat af Grundtvig selv. De fire linjer i ph.d.-afhandlingen (s. 103) kan dermed næppe karakteriseres som et citat fra Bülow-Olsen. Der er snarere tale om en sammenfatning af Grundtvigs standpunkt ud fra formuleringen i Kirkens Gienmæle (som er den tekst, det pågældende afsnit i afhandlingen behandler).

På den anførte baggrund finder Praksisudvalget ikke, at den lighed, der forekommer mellem de to tekster, indebærer, at der er handlet i strid med god videnskabelig praksis.

Forhold 2

Det er ikke indlysende, at det i ph.d.-afhandlingen skulle være Bülow-Olsens tekst, der citeres. Det eneste ordrette sammenfald er det almene begreb ”spekulativ dogmatik”, som må siges at være en del af det almindeligvis anvendte vokabular i denne sammenhæng. Udtrykket i afhandlingen om, at protestantisk teologi må bygge på ”den historisk – i kirken – overleverede bekendelse” ligger ikke i sig selv så tæt op ad formuleringen hos Bülow-Olsen, at der kan tales om citat. I øvrigt citerer, eller rettere parafraserer, Bülow-Olsen Høirup: ”Den protestantiske teologi må tværtimod være historisk, ’bygge på det grundlag, der er overleveret i kirken og kun der – gennem kirkens bekendelse – tilgængelig for erfaringen’” (Bülow-Olsen, s. 102, jf. Høirup, s. 256). Pointerne vedrørende Grundtvigs position i *Kirkens Gienmæle* er konsensus-prægede og alment anerkendte.

Praksisudvalget finder på denne baggrund ikke, at dette forhold giver anledning til overvejelser om problematiske tekstsammenfald mellem ph.d.-afhandlingen og tekst m.v. fra Grethe Bülow-Olsens antologibidrag.

For så vidt angår forhold 3, 5 og 6, har du i dine kommentarer anført, at tekststykkerne drejer sig om baggrundsoplysninger om historiske omstændigheder vedrørende Grundtvigs erkendelse og trosmæssige

udvikling. At der kan forekomme overlap mellem disse gennemgange i speciale og afhandling, må ligeledes ses i lyset af, at afsnittene er refererende og ikke indeholder tolkninger eller konklusioner men udelukkende historisk fakta og bredt anerkendte forståelser af Grundtvigs erkendelse, for eksempel i forbindelse med hans stillingtagen til den lutherske reformations eventuelle videreførelse. Tekststykkerne indeholder desuden flere henvisninger til og uddrag af tekster, som både anvendes som kilde i speciale og afhandling og derfor nødvendigvis går igen i de to tekster.

Forhold 3

Den pågældende passus er en meget tekstnær parafrase af 10 linjer i Grethe Bülow-Olsens antologibidrag.

Teksten i ph.d.-afhandlingen drejer sig her om en sammenfatning af udsagn i Grundtvigs *Om den sande Christendom* og *Om Christendommens Sandhed*, jf. formuleringer hos Grundtvig som:

"Vi sammenblande altsaa her aabenbar to forskjellige Spørgsmål: hvad er guddommelig Sandhed til Salighed? Og hvad er sand): ægte Christendom?" (N.F.S. Grundtvigs Udvalgte Skrifter IV, s. 504).

"Hvem seer ikke her Spiren til det nu herskende exegetiske Anarchie, og sprænglærde Hierarchie, under hvilket enhver Boglærd tiltager sig uindskrænket Frihed til at fortolke Bibelen, som han lyster, og de Skrift-Kloge tilegne sig Ret til at bestemme, hvad Lægmand skal troe, og hvad han skal forkaste!" (N.F.S. Grundtvigs Udvalgte Skrifter IV, s. 509)

Formuleringen i ph.d.-afhandlingens sammenfatning er som nævnt en meget tekstnær parafrase af Grethe Bülow-Olsens antologibidrag, som er direkte citeret i specialet. Det skal dog anføres, at her er tale om en – sagligt ganske ukontroversiel – oversigtsmæssig sammenfatning af Grundtvigs to spørgsmål. Som et sigende eksempel på, hvor tæt sådanne sammenfatninger kan ligge på hinanden, kan man anføre Hal Kochs tilsvarende reference:

"Der sondres skarpt mellem to Spørgsmaal: det historiske, hvad der er den sande, oprindelige Kristendom, og det derfra helt forskellige, hvor vidt denne Kristendom er Sandhed, hvilket kun kan afgøres personligt af den enkelte ved Erfaringens Vidnesbyrd" (Hal Koch: *Den Danske Kirkes Historie*, red. Hal Koch og Bjørn Kornerup. VI. Tiden 1800-1848, København. Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag 1954, s. 238).

Her figurerer, som man vil se, de samme stikord som i ph.d.-afhandlingen

og hos Bülow-Olsen, hhv. ”historisk” og ”personlig”. Det vil ikke være vanskeligt at finde tilsvarende formuleringer i den øvrige Grundtvig-litteratur.

SIDE 12 AF 16

Praksisudvalget finder, at den anførte passus i ph.d.-afhandlingen burde være gengivet som et ordret citat markeret med anførselstegn og med henvisning til Grethe Bülow-Olsens antologibidrag. Udvalget finder det endvidere kritisabelt, at Grethe Bülow-Olsens antologibidrag ikke er nævnt i ph.d.-afhandlingens litteraturliste. Gengivelsen i ph.d.-afhandlingen er derfor efter sin art egnet til at være i strid med god videnskabelig praksis. Henset til tekstpassagens relativt begrænsede omfang sammenholdt med det ovenfor anførte om tekstpassagens almene og ukontroversielle meningsindhold, er det imidlertid udvalgets opfattelse, at der ikke vildledes om egen indsats i en sådan grad, at det er i strid med god videnskabelig praksis.

Forhold 7-18

For så vidt angår forhold 7-18, har du i dine kommentarer anført, at bidragene til disse folkelige – og ikke akademiske – fora bygger på den forskning, som du har bedrevet i dit ph.d.-forløb. Du har med andre ord løbende formidlet den forskning, som du har bedrevet, mens du var undervejs og på vej til noget af det, som du senere skriver i afhandlingen. Det er i øvrigt ikke kun sket i de nævnte sammenhænge, men også i en lang række foredrag, taler, avisartikler, m.m.

Videre har du anført, at du er klar over, at det er god skik at angive i en ph.d.-afhandling, hvilke akademiske artikler og bidrag der tidligere har været bragt i akademiske tidsskrifter, antologier og lignende. Men da ingen af disse ovennævnte folkelige formidlingsområder har været akademiske, har du ikke anset det som relevant at opgive i afhandlingen. Du er heller ikke blevet oplyst andet af vejleder/Københavns Universitet. Endelig har du anført, at det på ingen måde har været skjult, at du som ph.d.-studerende anvendte din forskning på denne måde, da en del af formidlingen – materialet til brug for undervisning i gymnasiet – blev til efter bestilling fra Det Teologiske Fakultet.

Endvidere har du anført, at du ifølge den kontrakt som erhvervs-ph.d., du arbejdede under, var forpligtet til netop at formidle din forskning løbende. Det hedder således i den godkendte projektbeskrivelse om den virksomhed, hvor du var ansat:

”Kommercielle succesmaal

SIDE 13 AF 16

Virksomheden Grundtvig-Akademiet, der er oprettet af den grundtvigske græsrodsorganisation Grundtvigsk Forum, har som formål at fremme folkeoplysning i form af artikler, foredrag, bogudgivelser, ved at arrangere studiekredse, konferencer, møder om tro og eksistens med særligt vægt på forståelsen af Grundtvig nationalt såvel som internationalt, nutidigt, såvel som historisk. For Grundtvig-Akademiet er det derfor nødvendigt med en anvendelsesorienteret forskning i såvel Grundtvigs forståelse som i forståelsen af Grundtvig. Specifikt vil man lige nu af oplagte grunde gerne klædes bedre på til at kunne bidrage mere præcist til den folkelige oplysning og debat om Grundtvigs frihedssyn. Nærværende projekt skal således løbende – i takt med fremkomsten af dets resultater – bidrage i forhold til akademiets udgivelser, foredrag, konferencer m.m.”

Endelig har du anført, at projektbeskrivelsen er godkendt af både Københavns Universitet samt af Forsknings- og Innovationsstyrelsen. Da formidlingsforpligtelsen er nævnt i kontrakten som en præmis for dit arbejde, betragtede du det derfor som overflødigt at nævne denne formidling i selve afhandlingen.

<http://www.kristendom.dk/luther-som-demokrat/luther-kan-bidrage-til-forme-fremtiden>. 27.7.2011 (forhold 7-9)

Artiklen "Luther kan bidrage til at forme fremtiden" er udgivet den 27. juli 2011 på portalen kristendom.dk, som er en portal, der publicerer nyheder og baggrundsartikler fra kristendommens verden.

Forhold 7-9 drejer sig om tre tekstpassager i ph.d.-afhandlingen, som alle har et vist tekstmæssigt sammenfald med ovennævnte artikel, og derfor giver anledning til at overveje, om dette udgør selv-plagiat i strid med reglerne om god videnskabelig praksis.

Forhold 8 og 9 er stort set identiske tekstpassager i ph.d.-afhandlingen og skal derfor vurderes ens. De pågældende tekstpassager er kortfattede. Det samme gælder forhold 7, når der bortses fra citater af tredjemand. Artiklen "Luther kan bidrage til at forme fremtiden" er en formidlingstekst, og det er fælles for de tre forhold, at de er af beskrivende karakter og vedrører alment kendte forhold. Praksisudvalget finder ikke, at der er overført noget tekst af substantiel forskningsmæssig værdi fra artiklen til ph.d.-afhandlingen.

Praksisudvalget finder, at de tre tekstpassager stammer fra en tekst til formidling af det i ph.d.-forløbet opnåede, og at det kan være naturligt at

medtage sådan tekst i en senere ph.d.-afhandling. Under hensyn til det anførte finder Praksisudvalget endvidere, at de tre forhold må anses for bagateller, der således ikke bør anses for at være i strid med god videnskabelig praksis.

"Var Menneske først og kristen så en mageløs opdagelse" i Vartovbogen 2011/2012 (forhold 10-12)

Artiklen "Var Menneske først og kristen så en mageløs opdagelse" er publiceret i Vartovbogen 2011/2012 i august 2011.

Forhold 10-12 drejer sig om tre tekstpassager i ph.d.-afhandlingen, som alle har et vist tekstmæssigt sammenfald med ovennævnte artikel, hvilket giver anledning til at overveje, om dette udgør selv-plagiat i strid med reglerne om god videnskabelig praksis.

Når der bortses fra citater af tredjemand, er tekstsammenfaldene i alle tre forhold særdeles begrænsede og kan alene af den grund uden videre karakteriseres som bagateller, der er uproblematisk i forhold til reglerne om god videnskabelig praksis.

"Kompendium, udleveret til kursus for gymnasielærere i Grundtvig, de indledende tekster (upubliceret materiale, februar 2011) (forhold 13-16)

Det er oplyst af Det Teologiske Fakultet, at den indledende tekst med overskriften "Frihedskæmperen" i kompendium til gymnasielærerkursus vedrørende Grundtvig er forfattet af dig.

Der er et vist tekstmæssigt sammenfald mellem ph.d.-afhandlingen og kompendiet. Da materialet i kompendiet efter det oplyste må anses for upubliceret undervisningsmateriale baseret på det i ph.d.-forløbet opnåede og endvidere ikke har været en del af et bedømt akademisk arbejde, finder Praksisudvalget, at det ikke kan betragtes som selv-plagiat.

Tale ved Åndsfrihedskonferencen på Christiansborg, d. 7. maj 2012 (forhold 17 og 18)

Dele af teksten fra talen er gengivet i ph.d.-afhandlingen. Talen er blevet afholdt ca. 7 måneder forinden, at ph.d.-afhandlingen blev indstillet til forsvar, og Praksisudvalget forstår forholdene således, at talemanuskriptet

til dels var baseret på udkast til ph.d.-afhandlingen. Udvalget anser talen for forskningsformidling og bemærker i den forbindelse, at det efter udvalgets opfattelse er helt naturligt at bruge udkast til forskningsarbejde, som efterfølgende publiceres, som talemanuskript i forbindelse med forskningsformidling.

SIDE 15 AF 16

Ove K. Pedersen, Konkurrencestaten, København 2011 (forhold 19)

Du har i dine kommentarer anført, at teksten kildeangives præcist på s. 230 i afhandlingen, sådan som også URKUND finder. Du deler derfor URKUND's betragtning om, at de i deres analyse ikke anser dette tekstfund for at være plagiat, jf. Det Teologiske Fakultets skrivelse af 9. december.

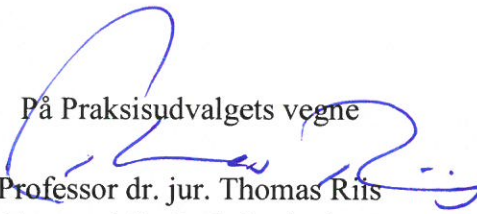
5 linjer på s. 266 i ph.d.-afhandlingen er en parafrase af en tilsvarende tekst i Ove K. Pedersens bog "Konkurrencestaten" fra 2011, og der er det pågældende sted i ph.d.-afhandlingen ingen henvisning til bogen. Tekstpassagen på s. 266 er en del af ph.d.-afhandlingens konklusion, og det er ikke ualmindeligt, at akademiske afhandlinger i selve konklusionen ikke indeholder kildehenvisninger. Den relevante tekst fra Ove K. Pedersens bog er gengivet i ph.d.-afhandlingens substansanalyse på s. 230 som en del af et længere citat og med behørig kildehenvisning. I afhandlingens indledende kapitel (s. 6) er Ove K. Pedersens omtalte bog endvidere nævnt som en af tre teoretiske referencer, der skal anvendes i besvarelsen af afhandlingens tredje forskningsspørgsmål. Bogen bliver således præsenteret som væsentlig for afhandlingen. Det bemærkes endvidere, at umiddelbart før de 5 linjer på s. 266 i konklusionen i ph.d.-afhandlingen gengives ordet konkurrencestat", som i Danmark blev introduceret af Ove K. Pedersen, og som endvidere er titlen på hans kendte bog fra 2011. Det er på denne baggrund Praksisudvalgets vurdering, at en læser, der har sat sig ind i afhandlingens rammer og pointer, ikke kan være i tvivl om, at tekstpassagen på s. 266 i afhandlingen er en parafrase af en tekstpassage i Ove K. Pedersens bog.

Praksisudvalget finder på denne baggrund, at den manglende henvisning på s. 266 i ph.d.-afhandlingen er et stilistisk valg, der under omstændighederne i den konkrete sag er acceptabelt og derfor ikke i strid med god videnskabelig praksis.

Klagevejledning

SIDE 16 AF 16

Denne afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 12 i Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis.

På Praksisudvalgets vegne

Professor dr. jur. Thomas Riis
Formand for Praksisudvalget

Kopi: Rektor